

Nr 124

Av herr **Fröding**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän.

I årets statsverksproposition (bilaga 4, andra huvudtiteln) äskas under punkt C 10, Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän, ett förslagsanslag av 3 700 000 kronor. Detta innebär en höjning jämfört med föregående budgetår av 500 000 kronor. Höjningen har av departementschefen motiverats med den väntade belastningen å anslaget och har i huvudtitelns sammanfattning medtagits bland de s. k. automatiska utgiftsstegringarna.

Departementschefen synes emellertid, liksom då han för innevarande budgetår med samma motivering begärde anslaget höjt med 400 000 kronor, knappast ha beaktat att grunderna för anslaget i fråga så till vida ändrats som att sådana brottmål, som ej kunna föranleda strängare straff än straffarbete eller avsättning, sedan den 1 januari 1959 ej längre tarva stor nämnd utan allenast tremansnämnd.

I motion nr 8 till 1959 års vårriksdag framhöll jag — under yrkande om avslag å den då äskade höjningen — att detta förhållande varit ägnat att föranleda snarare en reduktion än en höjning av ifrågavarande anslag, då de ändrade domförhållningarna uppenbarligen skulle komma att föranleda en minskning av antalet »nämndemansdagsverken» i häradsrätterna. Jag framhöll i detta sammanhang bl. a., att man för min egen domsagas del, Medelpads östra, redan vid upprättandet av 1959 års tingsförteckning kunnat reservera 18 av häradsrättens 67 allmänna sammanträdesdagar för sammanträden med liten nämnd. Redan detta skulle för denna domsagas del innebära en reduktion av antalet »nämndemansdagsverken» från 603 till 495 eller med 16 %. Jag framhöll emellertid tillika, att målsammansättningen för ytterligare ett antal rättegångsdagar troligen komme att bli sådan att endast tremansnämnd behövde inkallas.

Med stöd av erfarenheterna från den egna domsagan under år 1959 anser jag det troligt, att den procentuella reduktionen av antalet »nämndemansdagsverken» jämfört med år 1958 kommer att för år 1960 uppgå till cirka 20 %.

Enligt vad jag erfarit har den lilla nämnden kommit att i betydande omfattning användas även i andra domsagor. Häradshövdingarnas uppfattning om den lilla nämndens funktionsduglighet synes f. ö. genomgående vara positiv, varför tremansnämnden under budgetåret 1960/61 torde kunna förväntas komma till än större användning.

Det synes på grund av angivna förhållanden fullt befogat att reducera det under förevarande post begärda anslaget med åtminstone 500 000 kronor.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att till Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 3 200 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1960

Nils G. Fröding